

Textos Egipcis I

Codi: 44498
Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4315555 Egiptologia	OB	1	A

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Josep Cervelló Autuori

Correu electrònic: Josep.Cervello@uab.cat

Equip docent

Marc Orriols Llonch

Roser Marsal Aguilera

Daniel González León

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

L'objectiu general d'aquest mòdul és doble. Es tracta, per una banda, que l'estudiant es formi progressivament en la traducció, anàlisi gramatical i interpretació cultural de textos literaris i funeraris egipcis clàssics en escriptura jeroglífica i hieràtica; i per una altra, que conegui la literatura de l'antic Egipte i les seves principals obres, llegides en traducció. Aquests són els continguts i activitats en què haurà de treballar:

1) Traduir, analitzar i interpretar passatges de textos literaris en egipci clàssic de dificultat baixa-mitja en escriptura jeroglífica.

2) Traduir, analitzar i interpretar passatges de textos literaris i funeraris en egipci clàssic de dificultat mitja-alta en escriptura jeroglífica i hieràtica.

3) Conèixer la història de la literatura egípcia des del Regne Antic fins a l'Època Grecoromana, els seus gèneres i les seves creacions més importants, que seran llegides en traducció i comentades.

Competències

- Actuar d'una manera creativa i original amb solidaritat i esperit de col·laboració científica.
- Analitzar críticament una problemàtica científica determinada en base a fonts històriques i culturals.
- Interpretar críticament textos com fonts històriques i culturals.
- Llegir, traduir, analitzar gramaticalment, interpretar críticament i editar textos de l'egipci antic, l'egipci mitjà, neogipcis i coptes de diferents gèneres i sobre diferents suports.

- Posseir i comprendre coneixements que aporta una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Treballar en equip amb especial sensibilitat per la interdisciplinarietat.
- Valorar la qualitat, l'autoexigència, el rigor, la responsabilitat i el compromís social, tant en la formació com en el treball científic i divulgatiu.

Resultats d'aprenentatge

1. Actuar d'una manera creativa i original amb solidaritat i esperit de col·laboració científica.
2. Analitzar críticament una problemàtica científica determinada en base a fonts històriques i culturals.
3. Interpretar críticament fonts textuais de l'egipci mitjà (i l'egipci antic) de dificultat baixa-mitjana.
4. Interpretar críticament fonts textuais de la història d'Egipte des dels orígens fins a finals del Regne Antic.
5. Llegir, traduir, analitzar gramaticalment i interpretar textos epigràfics de l'egipci antic (orígens i Regne Antic).
6. Posseir i comprendre coneixements que aporta una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
7. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
8. Traduir i interpretar textos de l'egipci mitjà de dificultat baixa-mitjana en escriptura jeroglífica.
9. Treballar en equip amb especial sensibilitat per la interdisciplinarietat.
10. Valorar la qualitat, l'autoexigència, el rigor, la responsabilitat i el compromís social, tant en la formació com en el treball científic i divulgatiu.

Continguts

Aquest mòdul consta de dues matèries:

- 1) Textos egipcis clàssics literaris i religiosos (d'octubre a maig)
- 2) Literatura egípcia (de febrer a abril)

MATÈRIA 1: TEXTOS EGIPCIS CLÀSSICS LITERARIS I RELIGIOSOS

1. Traducció, anàlisi gramatical i interpretació cultural de passatges escollits d'obres literàries del Regne Mitjà (Nàufrag, Pagès Eloqüent, Sinuhè, Ensenyament de Ptahhotep, Ensenyament d'Amenemhat)
2. Traducció, anàlisi gramatical i interpretació cultural de passatges escollits dels Textos de les Piràmides, els Textos dels Taüts i el Llibre de la Sortida al Dia

DOS TREBALLS EN GRUP. LLIURAMENT: 17/02/2022; 19/05/2022

DOS EXÀMENS: 27/01/2022; 09/06/2022

MATÈRIA 2: LITERATURA EGÍPCIA

1. Literatura egípcia: definició i problemàtica
2. Els gèneres de la literatura egípcia. Topos i mimesis
3. Les (auto)biografies
4. Els ensenyaments
5. La literatura pessimista

6. La narrativa

7. La lírica: els cants d'arpistes i la poesia eròtico-amorosa

8. Textos escolars

UN TREBALL INDIVIDUAL. LLIURAMENT: 27/04/2022

UN EXAMEN: 27/04/2022

Metodologia

Especificació de en què consisteix l'ACTIVITAT AUTÒNOMA DE L'ALUMNE

a) Estudi (estudiar es aquell procés o conjunt d'activitats personals o grupals que condueixen a saber coses i a poder explicar-les de manera coherent i ordenada, oralment o per escrit).

b) Treball personal: consulta de gramàtiques, diccionaris, edicions de textos i obres de referència en el camp de la filologia egípcia; traducció, anàlisi i interpretació de textos; preparació de treballs individuals o en grup; preparació d'intervencions i presentacions a classe; portar al dia la carpeta de l'estudiant; preparació d'exàmens.

Important: La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes presencials teòriques i pràctiques amb suport de les TIC	80	3,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Exàmens	12	0,48	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Tutories i intervencions i exposicions a classe	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Tipus: Autònomes			
Estudi i treball personal o en grup de l'alumne	148	5,92	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Avaluació

Sistema d'avaluació del mòdul

Cadascuna de les dues matèries que componen el mòdul s'avalua de manera independent. La nota final del mòdul resulta de l'encreuament de les notes finals de les dues matèries, a raó d'un 75/25%.

Per superar el mòdul cal superar l'avaluació de les dues matèries que el componen.

A la taula, no s'especifiquen les hores de dedicació a cada activitat perquè poden variar d'un estudiant a un altre. Les hores totals aproximades de treball personal de l'estudiant s'especifiquen a la taula de la secció de "Metodologia".

L'avaluació consistirà en quatre tipus d'activitats:

- 1) Exàmens (vegeu secció "Continguts"). Excepte per causes justificades, els estudiants de la modalitat virtual realitzaran les proves o exàmens en sincronia amb els estudiants de la modalitat presencial, en connexió per Microsoft Teams i amb la càmera activada. Quan això no els sigui possible, acordaran amb el professor el dia i l'hora de realització de la prova o examen, que seran el més propers possible als de la prova o examen original.
- 2) Intervencions, correcció d'exercicis de traducció i presentacions a classe. Lliurament d'exercicis de traducció per correcció.
- 3) Dos treballs en grup de Textos y un treball individual de Literatura.
- 4) Tutories de seguiment i carpeta de l'estudiant.

En cas que algunes d'aquestes proves no es puguin fer presencialment per raons sanitàries s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Microsoft Teams. El professor vetllarà per assegurar-se l'accés de l'alumnat a aquests recursos o li oferirà altres recursos alternatius que estiguin al seu abast.

Pel que fa al procediment de revisió de qualificacions, en el moment de realització de cada activitat d'avaluació els professors informaran l'alumnat del mateix.

Pel que fa a les recuperacions de proves i exàmens, el professor acordarà amb els estudiants les dates, que hauran d'estar compreses dins del mes següent a la realització de la prova o examen original. Podran presentar-se a la recuperació també aquells estudiants que, tot i haver aprovat una prova o examen, desitgin pujar nota. En principi, els treballs i activitats que l'estudiant realitza autònomament no estan subjectes a recuperació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
3 examens (2 de Textos i 1 de Literatura)	60%	0	0	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
3 trabajos individuales o en grupo	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Assistència i participació a classe	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Tutories de seguiment i carpeta de l'estudiant	5%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Bibliografia

A. Edicions i traduccions de textos

Allen, J. P. 2005. The Ancient Egyptian Pyramid Texts. Writings from the Ancient World 23. Atlanta: Society of Biblical Literature.

Allen, J. P. 2013. A New Concordance of the Pyramid Texts, 6 vols. Providence: Brown University.

Allen, J.P. 2015. Middle Egyptian Literature. Eight Literary Works of the Middle Kingdom. Cambridge: Cambridge University Press.

- Barguet, P. 1986. Textes de sarcophages égyptiens du Moyen Empire (Littératures Anciennes du Proche Orient 12). Paris: Les Éditions du Cerf.
- Blackman, A.M. 1972. Middle-Egyptian Stories (Bibliotheca Aegyptiaca 2). Bruxelles: Fondation Égyptologique Reine Élisabeth.
- Blackman, A.M.; Davies, W.V. 1988. The Story of King Kheops and the Magicians. Transcribed from Papyrus Westcar (Berlin Papyrus 3033). Reading: J.V. Books.
- Bresciani, E. 1999³. Letteratura e poesia dell'antico Egitto. Cultura e società attraverso i testi. Torino: Einaudi.
- Carrier, Cl. 2004. Textes des sarcophages du Moyen Empire Égyptien, 3 vols. Monaco: Rocher.
- Carrier, Cl. 2009. Textes des pyramides de l'Égypte ancienne, 6 vols. Paris: Cybèle.
- Carrier, Cl. 2009. Le Livre des Morts de l'Égypte ancienne. Paris: Cybèle.
- De Buck, A. 1935-1961. The Egyptian Coffin Texts, 7 vols. Chicago: The University of Chicago Press.
- Faulkner, R.O. 1985. The Ancient Egyptian Book of the Dead. London: British Museum Publications.
- Faulkner, R.O. 2004. The Ancient Egyptian Coffin Texts. Oxford: Aris & Phillips.
- Foster, J.L. 2001. Ancient Egyptian Literature. An Anthology. Austin: University of Texas Press.
- Galán, J. M. 1998. Cuatro viajes en la literatura del antiguo Egipto. Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas.
- Grandet, P. 1998. Contes de l'Égypte ancienne. Paris: Hachette.
- Lichtheim, M. 1973-1980. Ancient Egyptian Literature, 3 vols. Berkeley-Los Angeles-London: University of California Press.
- López, J. 2005. Cuentos y fábulas del antiguo Egipto. Pliegos de Oriente 9. Madrid-Barcelona: Trotta-Publicacions i edicions de la Universitat de Barcelona.
- Naville, E. 1886. Das Ägyptische Totenbuch der XVIII bis XX Dynastie, 3 vols. Berlin: A. Asher & co. (facsimil: 2010. Whitefish, MT: Kessinger Publishing).
- Parkinson, R.B. 1991. The Tale of the Eloquent Peasant. Oxford: Griffith Institute.
- Parkinson, R.B. 1997. The Tale of Sinuhe and Other Ancient Egyptian Poems. 1940-1640 BC. Oxford: Oxford University Press.
- Serrano Delgado, J.M. 2021. Textos para la historia antigua de Egipto. Madrid: Cátedra.
- Sethe, K. 1908–1922. Die altägyptischen Pyramidentexte, 4 vols. Leipzig: J. C. Hinrichs.
- Strudwick, N.C. 2005. Texts from the Pyramid Age. Writings from the Ancient World 16. Atlanta: Society of Biblical Literature.
- Van der Molen, R. 2000. A Hieroglyphic Dictionary of Egyptian Coffin Texts. Probleme der Ägyptologie 15. Leiden-Boston-Köln: Brill.
- Vernus, P. 2010². Sagesses de l'Égypte pharaonique: présentations, traduction et notes. Arles: Actes Sud.
- [Textos de las Pirámides] <https://pyramidtextsonline.com/>
- [Libro de la Salida al Día (Libro de los Muertos)] <http://totenbuch.awk.nrw.de/>

B. Literatura (teoria)

Baines, J. 2007. *Visual and Written Culture in Ancient Egypt*. Oxford-New York: Oxford University Press.

Baines, J.; Eyre, C. 1983. Four notes on literacy. *GM* 61: 65-96.

Bickel, S.; Díaz-Iglesias, L. (eds) 2017. *Studies in Ancient Egyptian Funerary Literature*. *Orientalia Lovaniensia Analecta* 257. Leuven: Peeters.

Enmarch, R.; Lepper, V. (eds) 2013. *Ancient Egyptian Literature: Theory and Practice*. Oxford: Oxford University Press.

Eyre, C.J. 2013. *The Use of Documents in Pharaonic Egypt*. Oxford: Oxford University Press.

Hagen, F. et al. (eds) 2011. *Narratives of Egypt and the Ancient Near East: Literary and Linguistic Approaches*. *Orientalia Lovaniensia Analecta* 189. Leuven-Paris-Walpole: Peeters.

Lloyd, A.B. (ed.) 2010. *A Companion to Ancient Egypt*, 2 vols. Oxford: Wiley-Blackwell. Part V: Language and Literature. Vol. II: 639-778.

Loprieno, A. (ed.) 1996. *Ancient Egyptian Literature: History and Forms*. *Probleme der Ägyptologie* 10. Leiden-New York-Köln: Brill.

Loprieno A. 2002. *La pensée et l'écriture. Pour une analyse sémiotique de la culture égyptienne*. Paris: Cybèle.

Parkinson, R.B. 2002. *Poetry and Culture in Middle Kingdom Egypt. A Dark Side to Perfection*. London-New York: Continuum.

Parkinson, R.B. 2009. *Reading Ancient Egyptian Poetry among Other Histories*. Oxford: Wiley-Blackwell.

Quirke, S. 2004. *Egyptian Literature 1800 BC: Questions and Readings*. *Golden House Publications Egyptology* 2. London: Golden House Publications.

Ragazzoli, C. 2019. *Scribes. Les artisans du texte en Égypte ancienne*. Paris: Belles Lettres.

Programari

JSesh, programa per a escriure jeroglífics.

Es pot descarregar de manera gratuïta de: <https://jsesh.qenherkhopeshef.org/>